

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 248/2014

z dnia 26 lutego 2014 r.

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 260/2012 w odniesieniu do przejścia na ogólnounijne polecenia przelewu i polecenia zapłaty

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 ⁽³⁾, wraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 924/2009 ⁽⁴⁾, stanowi ważny element procesu tworzenia jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA), w obrębie którego nie będzie różnicy między, dokonywanymi w euro, płatnościami krajowymi i płatnościami transgranicznymi. Głównym celem rozporządzenia (UE) nr 260/2012 jest przejście z krajowych schematów polecenia przelewu i polecenia zapłaty na zharmonizowane schematy polecenia przelewu SEPA i polecenia zapłaty SEPA, między innymi w drodze udostępnienia obywatelom Unii niepowtarzalnego międzynarodowego numeru rachunku bankowego

(IBAN), który może być wykorzystywany na potrzeby wszystkich denominowanych w euro transakcji polecenia przelewu SEPA i polecenia zapłaty SEPA.

(2) W rozporządzeniu (UE) nr 260/2012 określono, że przejście na SEPA powinno nastąpić do dnia 1 lutego 2014 r., tak by zapewnić dostawcom usług płatniczych oraz użytkownikom usług płatniczych wystarczająco dużo czasu na dostosowanie swoich procedur do wymogów technicznych związanych z przejściem na polecenia przelewu SEPA i polecenia zapłaty SEPA.

(3) Od chwili przyjęcia rozporządzenia (UE) nr 260/2012 Komisja i Europejski Bank Centralny uważnie monitorowały postępy w procesie przejścia na SEPA. Odbyły się liczne spotkania z przedstawicielami państw członkowskich, krajowych organów administracji oraz uczestników rynku. Europejski Bank Centralny regularnie publikował sprawozdania z postępów w procesie przejścia na SEPA, wykorzystując w tym celu dane dotyczące płatności gromadzone przez krajowe banki centralne. Sprawozdania te pokazują, że szereg państw członkowskich należących do strefy euro jest pod tym względem bardzo zaawansowanych i obecnie blisko 100 % poleceń przelewu jest w nich realizowanych zgodnie z wymogami SEPA. Zdecydowana większość dostawców usług płatniczych poinformowała, że spełnia już wymogi SEPA. W kilku innych państwach członkowskich wskaźniki przejścia na SEPA pozostają jednak w tyle w stosunku do oczekiwań. Jest tak zwłaszcza w przypadku polecenia zapłaty SEPA.

(4) W dniu 14 maja 2013 r. Rada ECOFIN w swoich konkluzjach po raz kolejny podkreśliła znaczenie przejścia na SEPA. Stwierdzono, że proces przejścia na SEPA jest jeszcze daleki od zakończenia i że jego terminowe zakończenie będzie wymagało natychmiastowego podjęcia wysiłków przez wszystkich uczestników rynku. Przyjęto plan działania, w którym handlowcy, spółki, MŚP i organy administracji publicznej wezwano do natychmiastowego podjęcia konkretnych działań wewnętrznych wymaganych w celu dostosowania ich procedur oraz poinformowania klientów o swoich numerach IBAN.

⁽¹⁾ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 18 lutego 2014 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 22).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 924/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 (Dz.U. L 266 z 9.10.2009, s. 11).

- (5) Mimo znacznych wysiłków podjętych w ostatnich miesiącach przez Europejski Bank Centralny, państwa członkowskie, krajowe organy administracji oraz poszczególnych uczestników rynku, najnowsze statystyki na temat przejścia na SEPA pokazują, że ogółem w strefie euro wskaźnik przejścia na polecenia przelewu SEPA wzrósł z 40 % w czerwcu 2013 r. do około 64 % w listopadzie 2013 r., a w przypadku poleceń zapłaty SEPA wskaźnik ten osiągnął jedynie 26 %. Wprawdzie dane dotyczące poszczególnych krajów wskazują na zadawalające postępy w kilku państwach członkowskich, jednak znacząca ich grupa pozostaje znacznie w tyle w stosunku do oczekiwanego tempa przechodzenia na SEPA. Jest więc bardzo mało prawdopodobne, że z dniem 1 lutego 2014 r. wszyscy uczestnicy rynku będą spełniać wymogi SEPA.
- (6) Od dnia 1 lutego 2014 r. banki oraz inni dostawcy usług płatniczych będą zmuszeni odmawiać przetwarzania poleceń przelewu i poleceń zapłaty, które nie spełniają wymogów SEPA, gdyż wymagają tego od nich przepisy, aczkolwiek, jak to się dzieje obecnie, technicznie byłoby oni w stanie przetwarzać te płatności, kontynuując stosowanie dotychczasowych schematów płatności równoległe z poleceniem przelewu SEPA i poleceniem zapłaty SEPA. Dopóki nie nastąpi pełne przejście na polecenia przelewu SEPA i polecenia zapłaty SEPA, nie można więc wykluczyć opóźnień tych płatności. Problemy te mogą dotknąć wszystkich użytkowników usług płatniczych, a w szczególności MŚP i konsumentów.
- (7) Kwestią o zasadniczym znaczeniu jest uniknięcie niepotrzebnych zakłóceń w płatnościach wynikających z faktu, iż do dnia 1 lutego 2014 r. nie udało się dokonać pełnego przejścia na SEPA. Dostawcom usług płatniczych należy zatem zezwolić, przez ograniczony okres czasu, na dalsze przetwarzanie transakcji płatniczych przy wykorzystaniu ich dotychczasowych schematów płatności, równoległe ze stosowaniem schematów polecenia przelewu SEPA i polecenia zapłaty SEPA, tak jak to czynią obecnie. Należy zatem wprowadzić okres przejściowy, który umożliwi kontynuowanie przetwarzania płatności w różnych formatach. Biorąc pod uwagę aktualne wskaźniki przejścia na SEPA oraz oczekiwane dalsze tempo tego procesu, właściwy będzie jednorazowy, dodatkowy okres przejściowy wynoszący sześć miesięcy. Takie zastosowanie zasady praw nabytych w stosunku do dotychczasowych systemów płatności, które nie spełniają wymogów SEPA, należy traktować jako środek wyjątkowy i w związku z tym okres jego obowiązywania powinien być jak najkrótszy, gdyż szybkie i pełne przejście na SEPA jest niezbędne w celu osiągnięcia pełni korzyści płynących ze zintegrowanego rynku płatności. Istotne jest również ograniczenie okresu ponoszenia przez dostawców usług płatniczych kosztów związanych z dalszym utrzymywaniem dotychczasowych schematów płatności równoległe z systemem SEPA. Dostawcy usług płatniczych, którzy już w pełni zakończyli proces przejścia na SEPA, mogą rozważyć świadczenie w okresie przejściowym usług w zakresie konwersji dla tych użytkowników usług płatniczych, którzy jeszcze tego nie dokonali. W okresie przejściowym państwa członkowskie powinny zrezygnować z nakładania sankcji na dostawców usług płatniczych, którzy realizują płatności niespełniające wymogów SEPA, oraz na użytkowników usług płatniczych, którzy nie zakończyli jeszcze procesu przejścia na SEPA.
- (8) Kilku dużych użytkowników instrumentów polecenia zapłaty poinformowało już, że planuje przejść na SEPA dopiero tuż przed datą końcową. Wszelkie opóźnienia w tych procesach przejścia na SEPA mogą prowadzić do okresowych napięć dotyczących otrzymywanych płatności i przepływów środków pieniężnych, a tym samym zasobów środków finansowych, którymi dysponują przedsiębiorstwa. Takie późne przejście na SEPA na dużą skalę może również prowadzić do innych problemów, zwłaszcza wśród banków i dostawców oprogramowania, w przypadku których należy się liczyć z ograniczoną dostępnością ich usług. Wydłużenie okresu wprowadzania nowego systemu umożliwiłoby zastosowanie bardziej stopniowego podejścia. Uczestników rynku, którzy nie rozpoczęli jeszcze wdrażania koniecznych dostosowań służących spełnieniu wymogów SEPA, wzywa się do jak najszybszego podjęcia odpowiednich działań. Uczestnicy rynku, którzy rozpoczęli już dostosowywanie swoich procedur związanych z płatnościami, powinni jednak zakończyć proces przejścia na SEPA możliwie jak najszybciej.
- (9) W związku z nadrzędnym celem, jakim jest skoordynowane i zintegrowane przejście na SEPA, właściwe jest, by okres przejściowy miał zastosowanie zarówno do polecenia przelewu SEPA, jak i do polecenia zapłaty SEPA. Różne okresy przejściowe dla polecenia przelewu SEPA i polecenia zapłaty SEPA prowadziłyby do dezorientacji wśród konsumentów, dostawców usług płatniczych, MŚP oraz innych użytkowników usług płatniczych.
- (10) Ze względu na pewność prawa oraz w celu uniknięcia jakiegokolwiek przerwy w stosowaniu rozporządzenia (UE) nr 260/2012 konieczne jest, by niniejsze rozporządzenie weszło w życie w trybie pilnym i obowiązywało z mocą wsteczną od dnia 31 stycznia 2014 r.
- (11) Z uwagi na pilność sprawy konieczne jest odstąpienie od ośmiotygodniowego terminu, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (12) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 260/2012,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Art. 16 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 260/2012 otrzymuje brzmienie:

„1. W drodze odstępstwa od art. 6 ust. 1 i 2 dostawcy usług płatniczych mogą do dnia 1 sierpnia 2014 r. kontynuować przetwarzanie transakcji płatniczych w euro w formatach, które różnią się od formatów wymaganych dla poleceń przelewu i poleceń zapłaty zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Państwa członkowskie stosują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń art. 6 ust. 1 i 2, ustanowione zgodnie z art. 11, od dnia 2 sierpnia 2014 r.

W drodze odstępstwa od art. 6 ust. 1 i 2, państwa członkowskie mogą zezwalać dostawcom usług płatniczych, do dnia 1 lutego 2016 r., na świadczenie usług w zakresie konwersji w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych, umożliwiając użytkownikom usług płatniczych, którzy są konsumentami, dalsze korzystanie z BBAN zamiast identyfikatora rachunku płatniczego określonego w pkt 1 lit. a) załącznika, pod warunkiem że zostanie zapewniona interoperacyjność poprzez techniczną i bezpieczną konwersję BBAN płatnika i odbiorcy w identyfikator rachunku płatniczego określony w pkt 1 lit. a) załącznika. Ten identyfikator rachunku płatniczego dostarcza się inicjującemu transakcję użytkownikowi usług płatniczych, w stosownych przypadkach przed

wykonaniem płatności. W takich przypadkach dostawcy usług płatniczych nie pobierają od użytkownika usług płatniczych dodatkowych opłat lub innych prowizji związanych bezpośrednio lub pośrednio z usługami w zakresie konwersji.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się z mocą wsteczną od dnia 31 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 26 lutego 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. KOURKOULAS

Przewodniczący
